

flere andre Folk, og det er Godtgjorendhed, hvilket man altid vil have rig Leilighed til at bemærke; jeg troer, at naar der først er et saadant frivilligt Fattigvæsen, saa ville Gaverne ikke udeblive. Der er blot en lille Indvending, jeg har imod Loven, og det er med Hensyn til, at Kassen skulde bestyres af Sognepræsten i Forbindelse med to eller flere af Menigheden; jeg troer, at efter den nyere Ordning af vore Forhold ved Sognefriheden var det mere hensigtsmæssigt her at sætte, at den skulde bestyres af to eller flere af Sognebeboerne.

Bregendahl: Da der allerede er udtalt endeel til Forsvar for Forslaget, og da navnlig min ærede Ven fra Fyen (Møller) har knyttet saa skjonne Forhaabninger til det, skal jeg ikke modsætte mig det. Grunden til, at jeg ikke vil stemme eller tale imod det, er, fordi det kun har et meget betydeligt Omfang i een Retning. Jeg er ganske enig i den Tanke, der ligger til Grund for Forslaget, at det er rigtigt at borttage frivillige Gaver fra det Fattigvæsen, hvis Udgifter tilveiebringes ved Skat, og forsaavidt vilde jeg altsaa gjerne stemme for Loven; men naar den saa gaar ud paa, ad Lovgivningsveien at ordne en Bestyrelse for frivillige Gavers Fordeling, saa maatte jeg, dersom Lovforslaget havde sikket denne frivillige Understøttelse nogen større Indtægt, paa det Bestemteste modsætte mig det. Jeg troer, at det vil være en skadelig Maade at fremme Frivilligheden paa, at give den den Ramme, indenfor hvilken den skal bevæge sig; jeg troer, at der er mange Trængende af den Klasse, som Loven tilsigter at hjælpe, der for tjene det, og som der er al Anledning til at yde Understøttelse; jeg troer ogsaa, at saadan Understøttelse vil tilhænde komme dem i temmelig høj Grad her i Landet; men jeg troer tillige, at jo mere vi ville ordne et lovbestemt Apparat for en saadan Bestyrelse, des mere ville vi skade det, og desto mindre vil Frivilligheden træde frem. Naar der er Tilværelighed til at yde Gaver til værdige Trængende, for hvem det er haardt at gaae ind under den offentlige Fattigforsørgelse, da vil der ogsaa vise sig en Maade, hvorpaa saadanne Gaver kunne blive fordeelte. Det vil

nærmest blive gennem de Mænd, som særligt søle sig kaldede dertil og ere i Besiddelse af deres Medborgeres Tillid, og jeg troer, at det vil blive til Skade for Frivilligheden at sætte en lovbestemt Ramme derfor. Jeg skal forøvrigt gjøre opmærksom paa, at det er bekendt nok, at der paa ikke saa Steder her i Landet, og navnlig i Kjøbstæderne, har dannet sig Belgjorendhedsforeninger, som jeg troer ikke udrette lidet; den Bestyrelse, der vil komme frem igennem Loven, vil jo komme til at staae paa samme Maade, kun med den Forskjel, at i de andre Belgjorendhedsforeninger er det Yderne selv, der ordne Bestyrelsen, hvortilmod det her er en lovbestemt Bestyrelse.

Tscherning: Hver Gang, der her i dette Thing bliver kastet et Slags Brag paa de Fattige, der maae søge Understøttelse hos deres Medborgere igennem Communen, saa gjør man en overordentlig stor Skade og en overordentlig stor Uret. Vi maae nemlig vel lægge Mærke til, at det har været den Maade, hvorpaa de mere Velhavende have unddraget sig fra at yde de Fattige Bidrag, at de have søgt at indbilde dem, at det var en Skam at modtage Understøttelse, og derved faaet dem til at lade være at begjære en saadan. Vi bør komme til at ordne vort Fattigvæsen saaledes, at det ikke er nogen Skam for en Mand, der ikke selv kan ernære sig og sin Familie paa en taalelig Maade, at modtage Hjælp gennem det offentlige Institut, som vi kalde Fattigvæsen. Det er Hovedsagen, og det er det, som vor Lovgivning maa rette; men vi rette det ikke igennem denne lille Lov, som kun er en reen Bagatel. Lad den udkomme eller ikke udkomme, det er ligegyldigt; det, som den gaar ud paa at indrette, er slet ikke Andet, end et Fattigvæsen med Præsten i Spidsen, som dog ikke faaer store Midler at raade over, istedetfor et kommunalt Fattigvæsen. Enhver, som bevæger sig mellem Befolkningen, maa godt vide, at, naar han er et skikkeligt Menneske, maa han give endeel af sin Eiendom til andre Mennesker. Dette er den egentlige Godtgjorendhed, men dertil behøves ikke store Compagnieskaber, og der behøves heller ingen Paastjønneelse deraf. Den Om-